

JGZ & Corona - update #1

Datum: 19 maart 2020

Met ingang van deze week is een landelijk adviesteam JGZ/COVID-19 ingesteld. Deelnemers zijn: Angela Bransen (ActiZ Jeugd), Karin Boode (GGD GHOR Nederland), Yvonne Vanneste & Elle Struijf (NCJ), Tinneke Beirens (AJN) en Jacqueline de Vries (V&VN). Marlies Buurman van het College Perinatale Zorg sluit hier regelmatig bij aan. Dit adviesteam vergadert elke ochtend om 09:00 uur en behandelt vragen en signalen uit het veld.

Mochten jullie vragen, goede voorbeelden of opmerkingen hebben kun je deze opsturen naar corona@ncj.nl.

Houd ook [de website](#) in de gaten!

In deze update komen de volgende zaken aan de orde:

1. Druk op de JGZ-professionals om meer inzet van JGZ in de openbare gezondheidszorg, waardoor het JGZ werk in de knel komt.
2. Vragen en onduidelijkheden van medewerkers rondom contacten met ouders en huisbezoeken
3. Specifieke vragen rondom geboortezorg (verloskundige en kraamzorg).
4. Vragen rondom zorg op afstand
5. Vragen rondom de JGZ voor schoolgaande kinderen.
6. Specifieke vragen rondom huisbezoeken bij interventieprogramma's (VoorZorg, Stevig Ouderschap en anderen).

1. *Druk op de JGZ-professionals om meer inzet van JGZ in de openbare gezondheidszorg, waardoor het JGZ werk in de knel komt.*

De **jeugdgezondheidszorg is een vitale functie** in onze maatschappij: om problemen en ziekten te voorkomen, ziekten en afwijkingen op te sporen en te voorkomen, om opvoeding te versterken en te steunen bij opvoedingsonmacht om ouders en jeugdigen de noodzakelijke support te geven. Zodat zij niet alleen nu gezond zijn, maar dat ook blijven. En gezonde jeugd en ouders hebben we juist in deze tijd en voor de toekomst heel hard nodig: nu om verdere belasting van het curatieve systeem te voorkomen en straks om samen weer het leven op te bouwen. Dit betekent dat de JGZ juist extra actief en outreachend moet optreden. Als dat niet via fysiek contact kan, dan via Whatsapp, beeldbellen of telefoon. Alle gezinnen in beeld, weten wat er speelt op individueel en op collectief niveau, daar preventief en laagdrempelig steun bieden is onze core business.

2. *Vragen en onduidelijkheden van medewerkers rondom contacten met ouders en huisbezoeken*

[Het landelijk beleid JGZ t.a.v COVID-19](#) d.d. 16 maart 2020 volgt de RIVM-richtlijnen. Dus altijd eerst telefonisch, via Whatsapp of beeldbellen contact leggen met het gezin of de jongere, en dan, op basis van de kennis die je hebt van het gezin/de situatie en het huidige advies van het RIVM, een beslissing te nemen over de vorm van het contact. Zie ook de [RIVM themanieuwsbrief](#) over de hiepruk en gehoorscreening, de aanpassing hiervan d.d. 18 maart 2020 en het [landelijke beleid JGZ versie 16 maart](#). De Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI) heeft nogmaals aangegeven

dat, gezien de enorme schaarste, gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen tot een minimum beperkt moet worden. In de gevallen dat contact met de werkgever of IZB wordt geadviseerd, kan de GGD-IZB adviseren welke beschermingsmiddelen nodig zijn.

Juist nu gezinnen met kinderen veel thuis zitten, ontstaat er gemakkelijk spanning, stress en mogelijk ook vaker opvoedingsonmacht en huiselijk geweld. Gebruik hiervoor de digitale communicatielijnen, breidt ze uit, of start ze op. Adviseer gezinnen om een vast dagritme te houden. Houdt bij bezoek van cliënten rekening met het advies Social Distancing, dus in ieder geval maximaal 1 (gezonde) volwassene bij een jeugdige, en minimaal 2 meter afstand laten houden. Hier eventueel je afspraken op aanpassen.

NB. In de vitale sector, waar ook de JGZ onder valt, kun je met alleen verkoudheidsklachten blijven werken. Thuisblijven alleen bij verkoudheid EN/OF hoesten EN koorts, of bij koorts >38 graden. Alleen verkoudheid EN/OF hoesten is meestal geen reden om thuis te blijven, zie ook de site van het [RIVM voor professionals](#).

3. Specifieke vragen rondom geboortezorg (verloskundige en kraamzorg).

Er komen ook vragen binnen rond de geboortezorg: kunnen verloskundige zorg en kraamzorg nog wel gegeven worden? Ook hier geldt dat geboortezorg valt onder de vitale beroepen en wordt dus met vergelijkbare maatregelen geboden. Het verzoek is om bij vragen hierover de zwangere gerust te stellen en eventueel contact op te nemen met het lokale VSV team. Zie ook de website van [CPZ](#) en [BO Kraamzorg](#).

4. Vragen rondom zorg op afstand

Het Informatievoorzienings team van GGD GHOR Nederland heeft contact gelegd met een organisatie die videoconsulten kunnen leveren. Zij zijn bijzonder enthousiast over deze service en hebben een positief advies voor gebruik afgegeven aan het GGD GHOR Nederland crisisteam. Zo ook over het [Landelijk Corona Infocentrum](#). In diverse rubrieken vind je vragen en bijbehorende antwoorden. Deze informatie wordt dagelijks geüpdatet en aangevuld, met medewerking van Stichting BetrouwbareBron. In elk Inforum, pakketje informatie, zit voor de ontvanger een update knop. Ook andere aanbieders kunnen zorg op afstand ondersteunen: zie [Zorg van Nu](#).

5. Vragen rondom de JGZ voor schoolgaande kinderen.

Bij schoolgaande kinderen (PO/VO/SO) met extra zorgbehoefte/onderwijssteuning of kinderen in een onveilige thuissituatie kunnen ouders de extra zorgbehoefte/ondersteuning niet altijd leveren. JGZ-professionals kennen deze kinderen vaak al wel, en zij kunnen hierin proactief, op afstand, een signalerende en ondersteunende rol bieden. Ook hier kan Rust, Reinheid en Regelmaat een meerwaarde hebben, ondersteun de ouders en jeugdige in het opbouwen van een dagritme.

6. Specifieke vragen rondom de start en de voortgang van de huisbezoeken interventies (VoorZorg, Stevig Ouderschap, maar mogelijk ook nog andere huisbezoeken programma's).

Deze programma's zijn er niet voor niets, maar bedoeld om ernstige opvoedingsonmacht bij (zeer) risicovolle gezinnen te verminderen, en daarmee de kinderen en hun ouders een beter

toekomstperspectief te geven. Dat geldt al lang, en juist in deze tijden van stress en minder sociale contacten des te meer. Het advies is dan ook:

- Bij de bestaande cliënten zoveel mogelijk de afspraken volgen, maar dan wel volgens de richtlijnen van huisbezoeken in deze tijd. Dat wil zeggen: altijd eerst (beeld)bellen en de situatie navragen (gezondheid, contacten, ziekten in de omgeving) en op basis daarvan kijken welke steun er wel gegeven kan worden en hoe de vertrouwensrelatie in stand gehouden kan worden. Van de eigen cliënten kan de ervaren verpleegkundige wel een inschatting maken van de betrouwbaarheid van de informatie.
- Bij nieuwe potentiële cliënten is een inschatting veel lastiger, echter niets doen is bij een aanmelding geen optie. Na contact met de aanmelder bel of app je met het gezin en legt de bijzondere situatie uit. Via het gesprek probeer je een inschatting te maken en kijkt wat er in ieder geval nodig en mogelijk is. En indien er geen ziekte/verkoudheid of andere reeds genoemde verschijnselen aanwezig zijn, kun je met het nemen van de juiste voorzorgsmaatregelen (handen wassen, handgel gebruiken) een (intake) huisbezoek doen.
Juist in deze onzekere tijden verdienen de meest kwetsbaren de juiste aandacht.

Bij vragen kun je contact opnemen met corona@ncj.nl